

Sygn. akt II AKz 742/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Bożena Summer – Brason

Sędziowie: SA Małgorzyta Niementowska

SA Wojciech Kopczyński (spr.)

Protokolant: Oktawian Mikołajczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Andrzeja Kuklisa

po rozpoznaniu sprawy **M. S. (S.)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne

zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

z dnia 21 października 2014 roku, sygn. akt V K 4/14

w przedmiocie określenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 3 grudnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku przedłużył wobec oskarżonego M. S. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego wobec niego postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 lipca 2013 roku, sygn. akty III Kp 337/13 i oznaczył czas trwania tego środka na okres dalszych 3 miesięcy, tj. do dnia 29 stycznia 2015 roku.

Postanowienie to zaskarżył obrońca oskarżonego, który zarzucił mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że zachodzi duże prawdopodobieństwo, iż oskarżony dopuścił się zarzucanych mu przestępstw, podczas gdy materiał dowodowy do takich wniosków nie prowadzi;
2. błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że oskarżony może zakłócać prawidłowy tok postępowania przez nakłanianie innych osób do składania zeznań określonej treści, podczas gdy materiał dowodowy do takich wniosków nie prowadzi;
3. obrazę prawa procesowego, a to art. 7 k.p.k. przez dowolną ocenę dowodów.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy prawidłowo wskazał, że w przedmiotowej sprawie spełniona została zarówno ogólna przesłanka stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania (art. 249 § 1 k.p.k.), jak również zaistniały przesłanki szczególne w postaci zagrożenia surową karą (art. 258 § 2 k.p.k.) oraz obawy matactwa (art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k.).

W sprawie będącej przedmiotem skargi, wbrew odmiennej argumentacji zawartej w zażaleniu, należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że zebrane w sprawie dowody, chociażby zeznania pokrzywdzonych, w tym A. S., przemawiają za przyjęciem, iż zachodzi duże prawdopodobieństwo popełnienia przez M. S. zarzucanych mu przestępstw.

W tym miejscu należy podkreślić, że sąd orzekający w przedmiocie środka zapobiegawczego, jak również sąd rozpoznający złożone zażalenie, nie jest uprawniony ani zobowiązany do dokonywania oceny dowodów oraz prawnej oceny czynów zarzucanych oskarżonemu w takim zakresie, w jakim przysługuje wyłącznie sądowi właściwemu do merytorycznego rozpoznania sprawy. Na obecnym etapie postępowania zgromadzone dowody podlegają ocenie jedynie w aspekcie czy wskazują one na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił zarzucane mu czyny, a nie czy te dowody pozwalają na uznanie, że osoba ta popełniła zarzucane jej przestępstwa. Oznacza to, że merytoryczna ocena poszczególnych dowodów pod kątem wątpliwości podniesionych przez skarżącego w zażaleniu na etapie postępowania incydentalnego w przedmiocie przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania jest niedopuszczalna.

Skoro zatem istnieje duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił zarzucane mu przestępstwa, m. in. z art. 286 § 2 k.k., to w realiach przedmiotowej sprawy zachodzą również podstawy do wystąpienia przesłanki szczególnej stosowania tymczasowego aresztowania wskazanej w art. 258 § 2 k.p.k. Prognoza co do realności wymierzenia oskarżonemu surowej kary pozbawienia wolności wynika nie tylko z faktu, że zarzucane mu przestępstwa w części są zagrożone karami spełniającymi kryterium, o którym mowa w cytowany powyżej przepis, ale również składa się na nią sposób i okoliczności popełnionych przestępstw,

a w szczególności zorganizowany i zaplanowany charakter przestępczego procederu, a także jego skala oraz długi czasookres podczas którego oskarżony miał popełniać zarzucane mu przestępstwa w celu pozyskania stałego źródła dochodu. Tak zakreślona prognoza wymierzenia surowej kary jest w pełni uprawniona na obecnym etapie postępowania, a jej ustalenie i przyjęcie z mocy samej ustawy uruchamia swoiste domniemanie faktyczne, że oskarżony w obawie przed grożącą mu surową karą pozbawienia wolności, może podejmować działania zmierzające do utrudnienia postępowania i tym samym zwalnia od szczegółowego wykazywania tych zagrożeń. Pogląd ten od dawna nie budzi wątpliwości

w orzecznictwie sądowym, w tym Sądu Najwyższego (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku, sygn. akt I KZP 18/11).

Na kanwie przedmiotowej sprawy nie można również pominąć, że w sytuacji oskarżonego, któremu zarzuca się działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej uzasadniona jest obawa, iż może on zakłócać właściwy przebiegu postępowania w formie działań, o których mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Prawdą jest, że istnienie obawy matactwa powinno z reguły wynikać z konkretnych okoliczności faktycznych świadczących

o możliwości oddziaływania na tok postępowania w sposób wskazany w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Jednakże jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie i literaturze przedmiotu

w pewnych wypadkach na obawę matactwa może wskazywać sam charakter przestępstwa

i okoliczności towarzyszące jego popełnieniu. W tym kontekście, Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że zarzucane oskarżonemu działanie w zorganizowanej strukturze, w której odgrywał znaczącą rolę, w sposób wystarczający uzasadnia obawę matactwa i nie pozostaje

w realiach niniejszej sprawy bez wpływu na wybór środka zapobiegawczego niezbędnego do właściwego zabezpieczenia toku postępowania. Tym bardziej, że czyny zarzucane oskarżonemu nie były zachowaniami jednostkowymi i przypadkowymi. Nie można przy tym przeoczyć (na co już niejednokrotnie zwracał uwagę Sąd Apelacyjny) tego, że oskarżony stoi również pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 233 § 1 k.k., a zatem podejmował już próby bezprawnych działań w postaci nakłaniania J. J. do złożenia fałszywych zeznań.

W świetle naporowanych powyżej okoliczności, które w całości pokrywają się z argumentacją wskazaną w motywach zaskarżonego postanowienia jako chybione uznać należało zarzuty sformułowane przez skarżącego, a dotyczące naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisu prawa procesowego, to jest art. 7 k.p.k. oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego rozstrzygnięcia.

W kontekście przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania Sąd Apelacyjny zgadza się ze skarżącym, iż z biegiem czasu i postępów procesu słabnie znaczenie niektórych przesłanek tego środka zapobiegawczego, zwłaszcza znaczenie zagrożenia surową karą, a to wobec perspektywy zaliczenia okresu aresztowania na poczet kary prognozowanej. Jednakże kryterium oceny jest tu nie tylko prognozowana kara, ale i sprawność postępowania, realizująca prawo do osądzenia sprawy bez zbędnej zwłoki (vide: postanowienie SA w Krakowie z dnia 30 marca 2005 roku, sygn. akt II AKz 108/2005 Krakowskie Zeszyty Sądowe 2005/4 poz. 33). W niniejszej sprawie – w ocenie Sądu odwoławczego - sprawność postępowania jurysdykcyjnego z pewnością została zachowana, a czynności procesowe sądu wskazują na jego dążenie do możliwie szybkiego zakończenia sprawy w pierwszej instancji. W tej sytuacji dalsze stosowanie wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania, na podstawie przyjętych przez Sąd Okręgowy przesłanek, jest zasadne.

Wreszcie odnosząc się do argumentacji obrońcy oskarżonego, w której podkreśla niekonsekwencję Sądu w zakresie uchylenia tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego D. M., a jego dalszym stosowaniem wobec M. S. stwierdzić należy, iż nadal brak jest podstaw do jego uwzględnienia. Ponieważ tożsamy zarzut był już sformułowany we wcześniejszym zażaleniu obrońcy oskarżonego, a następnie poddany szczegółowej analizie przez tut. Sąd odwoławczy (vide: postanowienie SA w Katowicach z dnia 4 czerwca 2014 roku, sygn. akt II AKz 342/14 i z dnia 13 sierpnia 2014 roku, sygn. II AKz 512/14) zbędnym jest powielanie trafnej argumentacji, zważywszy że od tego momentu nie zaistniały żadne okoliczności, które prowadziłyby do odmiennego wniosku.

Jednocześnie w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do uznania, że w stosunku do oskarżonego istnieją przeszkody do dalszego stosowania tymczasowego aresztowania w myśl art. 259 k.p.k., które uzasadniałyby konieczność zmiany lub uchylenia dotychczas stosowanego środka zapobiegawczego.

Wobec powyższego, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.